

İmam Zeyd ve Rafızilik

Özellikle Hz Hüseyin'in şahadetinden sonra kendisine şia (tarafdar) adını veren gruplar, imamlara giydirdikleri masum zırhı ile, imamlar adına oluşturdukları akideleri, hissi, bilgisiz, cahil insanlar tarafından kabulünü sağlandıkça faaliyetlerini artırarak güçlendiler. İmamların adını kullanarak sağladıkları bu güçle, zulme baş kaldıran ehlibeyt mensuplarına bile kafa tutmaya başladıklarını görüyoruz. (Bunun örneklerinden biri hatta en belirgin olanı Hz Zeyd'e yapılandır. Zeyd (r.a.), Raşid imamları kötüleyenlerle birlikte yürümezdi ve onun Ebu Bekir, Ömer ve Osman (r.a.) hakkında hayırdan başka söz söylediği bilinmemektedir. Ayrıca o, bu imamları kötüleyen ve Hz. Ali ailesine muhabbet duyan Şiilerin sevgisini yapmacık sayardı. Hatta onları utanç vesilesi addederdi. Bundan dolayı onun bazı Şiilere şöyle dediği rivayet edilmiştir: "Ey insanlar, bizi İslam muhabbetiyle seviniz! Sizin sevginiz, bize utançtan başka bir şey getirmedi. Hatta insanların bize nefretle bakmasına sebep oldunuz." Bu değerli konuşmada o. muhabbette sının aşanların sevgilerinin İslam dairesi ve adabı içerisinde olmasına, Nebi (s.a.v.)in kendisine yaklaştırdığı adil kişileri kötülememeye, bu kişilerin Rasulullah'a nisbetle, Hz. İsa'ya nisbetle Havarilerin durumu gibi olduğunu anlamaya davet ediyordu.

Yine rivayet olunur ki. Iraklılardan bir gurup meclisine gelerek, Ebu Bekir ve Ömer'i anıp kötülediler. Sonra sıra Osman'a geldi. Onlara şöyle söyledi: Söyleyin bakalım siz"mal ve yurtlarından koparılan, Allah'ın fazlı ve hoşnutluğunu kazanan, Allah ve Resulüm"" yardımına koşan ilk muhacirlerden."(Haşr 8) misiniz?

Onlar:

- Hayır, dediler.

Allah'ın "Muhacirlerden önce Medine'yi yurt ve iman evi edinenler, kendilerine hicret edip gelenlere sevgi beslerler".(Haşr 9) Buyurduklarından mısınız?

- Hayır, dediler. Onlara şöyle söyledi:

—Demek siz ne onlardan, ne de bunlardan olmadığınızın nefisleriniz üzerine şahitlik yaptınız. Ama ben, Allah Teala'nın şöyle buyurduğu üçüncü fırkadan olmadığınızın şahitlik ederim: "Onlardan sonra gelenler şöyle derler: - Ey Rabbimiz! Bizi ve iman ile bizden evvel geçmiş olan kardeşlerimizi bağışla; iman etmiş olanlar için kalplerimizde bir kin bırakma"(Haşr 10) Yanımdan kalkıp gidin! Allah ne size rahmet eylesin, ne de o rahmeti evlerinize yaklaştırsın. Siz İslam ehli değil, onunla alay edenlersiniz!“(IBidaye Ve'n- N'haye 9/107)

Bu rivayet Muhammed Bakır b. Ali Zeynel Abidin'e hirH fK vk nakledilmiştir)

Onun, dedesi Hz.Ali (kv) ye olan sevgisi aşırılık boyutlarında değildi. Bu sevgi ona göre dinde tam olarak yerini bulamayan durumları benimsemeye kendisini sürüklemiyordu.

Nitekim onun zamanında bazı şiiler Hz. Ali'nin tekrar döneceğini iddia ediyorlardı. Bu husus Ali Zeynel Abidin'e iletilerek, birisi ona şöyle söyledi:

— Ali ne zaman tekrar dirilecek? Şöyle cevap verdi:

— Vallahi yalnız nefsinin kendisini ilgilendireceği bir vaziyette kıyamet günü dirilecektir.

Bu onurlu duruşu gösteren ve bundan asla taviz vermeyen Hz. Zeyd, Zeynelabidin'in oğlu (698 -740). Yıllarında yaşamıştır. İlk derslerini babası Zeynelabidin'den (ra) aldı. Babasının dışında, aralarında ağabeyi Muhammed Bakır'ın da bulunduğu çok sayıdaki alimden dersler aldı. Hadis ilminde önemli bir birikime sahip oldu ve öğrendiği hadisleri rivayet etti. İlim tahsil etmek maksadıyla Medine dışına çıktı

ve birçok İslam beldesini dolaştı. Bu arada bazı sahabelerle görüşme imkânı buldu. "İmamet" vasfına haiz olmak için alim olmak ve ilim tahsil etmek gerektiğini, bizzat ilim öğrenmeye çalışarak göstermiş oldu. Bu fiili hareketiyle, "imamlara vahiy geldiği" veya "onlara Allah'ın bildirmesi" şeklindeki görüşlere inanmadığını göstermiş oldu. Çünkü o zamana kadar bu iddialar ortaya atılmakta ve "imam" telakki edilenlere muhtelif vasıflar ve özellikler verilmekteydi. İlme karşı doyumsuzluğu onu çağındaki âlimlerle sıkı bir münasebet kurmaya yöneltti. O dönemdeki birçok insan ondan ilim tahsil etmişlerdir. Vâsi b. Atâ ve İmam Ebu Hanife de bunlardandır. Zeydiler imamlığın ona ve soyuna geçtiğine inanırlar. Büyük bir fıkıh âlimi ve ilm-i kelmacı olan Hz. Zeyd, emevilere karşı ayaklanmıştır. İmamı Azam Ebu Hanife ona bu mücadelesinde gerek maddi acıdan gerekse manevi acıdan yanında olmuş, yaptığı vaaz ve nasihatlerinde onun haklılığı ve ehlibeyte destek olunması yönünde halkı telkinde bulunmuş, başarısı için çok büyük gayret göstermiştir. Zeyd bin Zeynelâbidîn Emevî ordusuna karşı savaşa çıktığında Ebu Hanife onun hakkında: «Zeyd'in bu çıkışı, Resululâh (S.A.V.)'in Bedir savaşındaki çıkışına benzer.» diyerek desteğinin çok güçlü tutmuştur.

İmamı Azam'ın desteğine çok içerleyen zamanın valisi İmamı Azam ın oğlunu hapsedirmiş, zeyde olan desteğini çekmezse daha kötü gelişmelerin yaşanacağı konusunda onu tehdit etmiştir. Hatta İmamı Azamın hapsedilmesi işkence ile zindanda şehit edilmesi yine bu yüzden olmuştur.

İşte bu süreçte Zeyd bin Zeynelâbidîn Kûfe'ye gelince, Ehl-i beyt taraftarı gözükken ve Eshâb-ı kirâmın bazılarına kötü sözler sarf eden kimseler onu halifeye karşı kışkırtarak halife tarafından yakalattırılacağını söylediler. Zeyd bin Zeynelâbidîn bu endişeyle hazırlanmaya başladı. Kendisine taraftar gözükken on beş bin kadar kimse bîat etti. Halife Hişam bin Abdümelik de, Zeyd bin Zeynelâbidîn ve taraftarları üzerine kuvvet gönderdi. Halifenin askerleri Kûfe'ye yaklaştıkları sırada, kendisine taraftar gözükken o günün en büyük şia grupları «Zeyd'le Yusuf b. Arar es-Sakafi arasında savaş şiddetlenince, taraftarları Zeyd'e şöyle demişlerdir: «Biz sana, deden Ali b. Ebi Talib'e zulmeden Ebubekir ve Ömer hakkındaki görüşünü bize bildirdikten sonra yardım edeceğiz.» Bunun üzerine Zeyd şöyle dedi. «Ben Ebubekir ve Ömer hakkında iyiliklerinden başka bir şey söyleyemem. Ben, Emevilere karşı çıktım. Çünkü onlar, dedem Hüseyin'i öldürdüler, «Harre» savaşında Medine'yi yağma ettiler. Sonra Beytullah'a mancınıkla, taşlar atıp ateşe verdiler.» Bunun üzerine arkadaşları Zeyd'den ayrıldılar.» (*Bağdadi'nin «el-Fark Beynelürak» adlı eseri*)

Yine bir başka kaynakta" Ebu Bekir ve Ömer'i nasıl bildiği ve birinci halifeliğin kimin hakkı olduğu" konusunda soru yöneltmişlerdir. İmam da "Ben gerçekten Ebubekir ve Ömer hakkında kötü düşünmem. Babam da, dedelerim de düşünmezdi. Ancak, halifelik hakkı dedemindi" demiştir. Bunun üzerine şia grup liderleri " o zaman Ebû Bekr ve Ömer'e düşman ol!" dediler. Zeyd bin Zeynelâbidîn; "Büyük dedem olan Resûlullah'ın sallallahü aleyhi ve sellemine sevdiği iyi kimselere düşmanlık edemem" cevabını verdi. Onları bu tür sözler sarf etmekten men etti. Bunun üzerine dört yüz kişi hâriç diğerleri savaş alanını terk ettiler. Bizler Ebu Bekir'e Ömer'e düşman olan, onların aleyhinde bulunan başka ehlibeyti bulur ona biat eder destek veririz, onunla mücadelemize devam ederiz diyerek Zeyd'e en dar dönemde ihanet ederek terk etmişlerdir.

Evladı resule en büyük zulümleri kendilerinin etmesine rağmen, onların üzerinden prim yapmaktan geri kalmamışlardır. Tarih boyunca Şiilerin kalpleri hep ehlibeytin yanında, kılıçları ise karşılarında olmuştur. Hz. Ali, Hasan, Hz. Hüseyin, imam Zeyd gibi ehlibeyt büyüklerine etmediklerini bırakmamışlardır. Bu durumu imam Zeyd'in şu vecizesi tamamen özetlemektedir.

"Rafızilerin bize yaptıklarını kanımıza giren Emeviler yapmamıştır. (Mahmud Şakir, Hz. Âdem'den Bugüne İslam Tarihi, c.4, s.47)

Sonuçta taraftarının ihaneti ile gücü azalan zeyd atası Hz Hüseyin gibi mücadelesinde ihanetle karşılaştığı için yenik düşüp şehit edilmiştir. Zeyd yerine Yahya geçti. O da Emevilerin son dönemlerinde öldürüldü. Yerine Ebu Hanife'nin hocası Abdullah b. Hasan'ın iki oğlu Muhammed el-İmam ve İbrahim el-İmam geçti. Nitekim bu olayın benzeri süreç babası İmam-ı Zeynelâbidîn'in de

başına gelmişti. Şii âlimlerinden kadi Nurullah Şuşteri, Cila-ül-uyun adlı eserinde, İmam-ı Zeynelabidin'in Kufe şehrine getirilince, katillerimiz Şiilerdir dediği açıkca yazılıdır.

Aynı dönemde Hz Ali seven ve onun şiası olarak vasıflandırılan küfe halkı da Hz. Ebu Bekir ve Hz Ömer'e son derece saygı duyar sever ve hayırla yâd ederlerdi.

Ehlibeyti hakiki sevip onun yolunu takip ettiğini söyleyen grupların, İmam zeydin şehit edilmesinden sonra bu sevgiyi bir tarafa bırakarak, **Şia'yı Şiacılığa** acımasızca dönüştürdüğünü görüyoruz. Yezit döneminden başlamak üzere camiden uzak kalan bu sebeple islamdan bihaber kalan bu grupların, İslam adına sadece Ali ve evlatlarını sevmeleri onları hakiki İslam anlayışı içinde tutamamıştır. Bir takım fitne hareketlerinin güdümüyle hakikatlerin hissiyatın gölgesinde yok olup gittiğini fark edememişlerdir.

Bu olaydan sonra Şiilere "Rafızı" (ayrılanlar) denilmiştir. Bu sürecin devamında ehlibeyt imamlarının içinde olmadığı fakat ehlibeyt adının kullanıldığı ayrı bir mezhebi oluşturdu. Bunlarda kendi aralarında bölünmeler yaşadı. Her ayrı grup kendini hak yolda olduğunu göstermek için ehlibeyt mensuplarını bu sürecin içine müdahil kılmaya çalıştılar. Bunların ortak kullandığı zemin ehlibeyt sevgisi, ehlibeyt mektebi, sahabe düşmanlığı gibi söylemleri mevcuttur. Hz Ali den yaklaşık iki asır sonra, onun vaazlarından derlendiği iddia edilen özüne ilaveler yapılan Nehcul Belaga'nın tercümesi bile farklı farklıdır. Her grup kendisinin hak diğerlerinin batıl olduğunu iddia etmektedirler. Her ne hikmetse bu kitabın toparlanması, Hz Ali evlatları na değil de iki azılı şiiye kalmış.! Bu sebepten dolayı bu inancın içinde olanlar kendileri dışındakileri "Gullat" olarak adlandırmaktalar. Bu alanın geniş bir araştırılması sonucunda görülen şudur ki; ehlibeyt mensuplarının büyük bir çoğunluğu bu grubun ne içinde, ne de yanında olmuştur. Ancak bazıları tamamen insanı duygular eşliğinde, zulme duydukları öfke, Emevi ve Abbasi lerin kendilerine karşı tutum ve davranışlarından duydukları rahatsız nedeniyle zaman zaman aynı safta yer almış olabilirler. Ancak bu grupların niyetlerini anladıkları an İmamı Bakır İmamı Cafer, , İmamı Zeyd gibi onlardan beri olmasını bilmişlerdir. Mesela İmam Muhammed Bakır Hz. Ebû Bekir ve Hz. Ömer'i çok severdi. Zamanında ba'zı kimselerin bunlara düşmanlıkta bulduklarını ve bunu da Ehl-i beyte olan sevgilerinden yaptıklarını iddia ettiklerini duyunca çok üzüldü. Buyurdu ki, "Ben Hz. Ebû Bekir'le, Hz. Ömer'e düşmanlık eden kimselerden uzağım. Onlar da benden uzaktır."([İslam Ansiklopedisi cilt 2](#))

Özellikle şu hususun altı çizilmelidir ki, hiçbir ehlibeyt mensuplarının itikadı ve İslami düşüncesi bugünkü "ehlibeyt mektebi" felsefesiyle ile bire bir örtüşmemekte ve sahabe düşmanlığı fikrini taşımamaktadırlar. Bunun aksini iddia eden yalancıdır. İftiracıdır. Şiacıdır.